CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Aneks do** ***Informatora o egzaminie maturalnym z języka angielskiego*** **w Formule 2023** **obowiązujący w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski** poziom podstawowy, rozszerzony, dwujęzyczny; egzamin dla absolwentów niesłyszących
Termin egzaminu:	Termin główny – **maj 2023** i **2024 r.** Termin dodatkowy – **czerwiec 2023** i **2024 r.** Termin poprawkowy – **sierpień 2023** i **2024 r.**
Data publikacji dokumentu:	13 czerwca 2022 r. (aktualizacja: 26 sierpnia 2022 r.)

Na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw[1] w ***Informatorze o egzaminie maturalnym z języka angielskiego od roku szkolnego 2022/2023***[2] wprowadza się następujące zmiany.

	1	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
		Cały dokument	Zmiana podstawy prawnej przeprowadzania egzaminu

1. W roku 2023 oraz 2024 egzamin maturalny z języka angielskiego w Formule 2023 jest przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych** określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r.[3], zwanych dalej „wymaganiami egzaminacyjnymi".

2. Wymagania egzaminacyjne są podane poniżej.

W latach szkolnych 2022/2023 oraz 2023/2024 wymagania egzaminacyjne dotyczące egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego odpowiadają:
1) w przypadku wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie **podstawowym** – poziomowi **B1** (**B1+** w zakresie rozumienia wypowiedzi)
2) w przypadku wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie **rozszerzonym** – poziomowi **B2** (**B2+** w zakresie rozumienia wypowiedzi)
3) w przypadku wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie **dwujęzycznym** – poziomowi **B2+** (**C1** w zakresie rozumienia wypowiedzi)

– w skali *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego*.

Poziom podstawowy

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiadane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka, a także wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

[1] Dz.U. 2022, poz. 1116.
[2] Dokument jest dostępny pod adresem:
http://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2023/Informatory/Informator_EM2023_jezyk_angielski.pdf
[3] Dz.U. 2022, poz. 1246.

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy proste, spójne i logiczne, w miarę płynne wypowiedzi ustne oraz proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie w typowych, również w miarę złożonych sytuacjach oraz reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:
   1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania);
   2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania, przeprowadzka);
   3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się – w tym uczenie się przez całe życie, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);
   4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, praca dorywcza, wybór zawodu, poszukiwanie pracy, warunki pracy i zatrudnienia);
   5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
   6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe – w tym diety, lokale gastronomiczne);
   7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, promocja i reklama, korzystanie z usług, reklamacja);
   8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, ruch uliczny);
   9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
   10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu, pozytywne i negatywne skutki uprawiania sportu);
   11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, niepełnosprawność, uzależnienia);
   12) nauka i technika (np. ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz szanse i zagrożenia z tym związane);
   13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe);

14) państwo i społeczeństwo (np. wydarzenia i zjawiska społeczne, problemy współczesnego świata).

II. Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje, relacje, wywiady, dyskusje, prelekcje), wypowiadane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka:
1) reaguje na polecenia;
2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;
3) określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi;
4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
6) układa informacje w określonym porządku;
7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.

III. Zdający rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności (np. listy, e-mail, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje, komiksy, artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie):
1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
2) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);
4) znajduje w tekście określone informacje;
5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
6) układa informacje w określonym porządku;
7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście;
8) odróżnia informacje o faktach od opinii.

IV. Zdający tworzy proste, spójne i logiczne, w miarę płynne wypowiedzi ustne:
1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
5) opisuje upodobania;
6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
8) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań;
9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z teraźniejszości i przyszłości;
10) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady).

V. Zdający tworzy proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (wiadomość, e-mail, wpis na blogu):
1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;

2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
5) opisuje upodobania;
6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
8) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań;
9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z teraźniejszości i przyszłości;
10) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady);
11) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

VI. Zdający reaguje ustnie w typowych, również w miarę złożonych sytuacjach:
1) przedstawia siebie i inne osoby;
2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);
3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, wyraża wątpliwość;
5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;
9) prosi o radę i udziela rady;
10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.

VII. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (wiadomość, e-mail, wpis na czacie/forum) w typowych sytuacjach:
1) przedstawia siebie i inne osoby;
2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);
3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ankietę);
4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, wyraża wątpliwość;
5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;

6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;
9) prosi o radę i udziela rady;
10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.

VIII. Zdający przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:
1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach);
2) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub w języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;
3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

IX. Zdający posiada:
1) podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

X. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów, prowadzenie notatek).

XI. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis).

XII. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Poziom rozszerzony

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie oraz różnorodne złożone wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy w miarę złożone, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne oraz w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach oraz reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:
   1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania, społeczny i osobisty system wartości, autorytety);
   2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania, przeprowadzka, architektura);
   3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się – w tym uczenie się przez całe życie, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne, system oświaty);
   4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, praca dorywcza, kariera zawodowa, rynek pracy, warunki pracy i zatrudnienia);
   5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
   6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe – w tym diety, lokale gastronomiczne);
   7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, finanse, promocja i reklama, korzystanie z usług – w tym usług bankowych i ubezpieczeniowych, reklamacja);
   8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, awarie i wypadki w podróży, ruch uliczny, bezpieczeństwo w podróży);

9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu, pozytywne i negatywne skutki uprawiania sportu, problemy współczesnego sportu);
11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby – w tym choroby cywilizacyjne, ich objawy i leczenie, niepełnosprawność, uzależnienia);
12) nauka i technika (np. ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz szanse i zagrożenia z tym związane, korzyści i zagrożenia wynikające z postępu naukowo-technicznego);
13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, katastrofy ekologiczne, klęski żywiołowe, przestrzeń kosmiczna);
14) państwo i społeczeństwo (np. wydarzenia i zjawiska społeczne, organizacje społeczne i międzynarodowe, podstawowe zagadnienia związane z polityką i gospodarką, problemy współczesnego świata, prawa człowieka).

II. Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie:
1) reaguje na polecenia;
2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;
3) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi;
4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
6) układa informacje w określonym porządku;
7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi;
8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio;
10) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

III. Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi pisemne:
1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
2) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu;
3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);
4) znajduje w tekście określone informacje;
5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
6) układa informacje w określonym porządku;
7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście;
8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne;
10) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.

IV. Zdający tworzy w miarę złożone, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne:
1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;

3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
5) opisuje upodobania;
6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
12) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

V. Zdający tworzy w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (list formalny, artykuł, rozprawkę):
1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
5) opisuje upodobania;
6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;
13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

VI. Zdający reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach:
1) przedstawia siebie i inne osoby;
2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);
3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji, wyraża wątpliwość;
5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;

6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
9) prosi o radę i udziela rady;
10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;
15) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji.

VII. Zdający reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach:
1) przedstawia siebie i inne osoby;
2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);
3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ ankietę);
4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji (np. na forum internetowym), wyraża wątpliwość;
5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
9) prosi o radę i udziela rady;
10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;
15) dostosowuje styl i formę wypowiedzi do odbiorcy.

VIII. Zdający przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:
1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach);
2) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub w języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;
3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim;
4) streszcza w języku obcym przeczytany tekst;
5) stosuje zmiany formy tekstu.

IX. Zdający posiada:
1) wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

X. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów, prowadzenie notatek).

XI. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis).

XII. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Poziom dwujęzyczny

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności, co umożliwia realizację pozostałych wymagań ogólnych w szerokim zakresie tematów.

II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiadane również w szybkim tempie oraz różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie.

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne oraz złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach oraz reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

I. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności, co umożliwia realizację pozostałych wymagań ogólnych w szerokim zakresie tematów.

II. Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiadane również w szybkim tempie, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie:
1) reaguje na polecenia;
2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;
3) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi;
4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
6) układa informacje w określonym porządku;
7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi;
8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne;
10) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
11) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

III. Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie:
1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
2) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu;
3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);
4) znajduje w tekście określone informacje;
5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
6) układa informacje w określonym porządku;
7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście;
8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne;
10) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
11) interpretuje teksty kultury;
12) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.

IV. Zdający tworzy złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie:
1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
5) opisuje upodobania;
6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;

10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
12) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

V. Zdający tworzy złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (list formalny, artykuł, rozprawkę):
1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
5) opisuje upodobania;
6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;
13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

VI. Zdający reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach:
1) przedstawia siebie i inne osoby;
2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);
3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji, wyraża wątpliwość;
5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
9) prosi o radę i udziela rady;
10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;

15) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji.

VII. Zdający reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach:
1) przedstawia siebie i inne osoby;
2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);
3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ankietę);
4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji (np. na forum internetowym), wyraża wątpliwość;
5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
9) prosi o radę i udziela rady;
10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;
15) dostosowuje styl i formę wypowiedzi do odbiorcy.

VIII. Zdający przetwarza ustnie lub pisemnie teksty z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności:
1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach);
2) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub w języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym, w tym sporządza notatki np. z wykładu;
3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim;
4) streszcza w języku obcym usłyszany lub przeczytany tekst;
5) stosuje zmiany formy tekstu.

IX. Zdający posiada:
1) wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, w tym wiedzę z zakresu literatury, historii, geografii, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

X. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów, prowadzenie notatek).

XI. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis).

XII. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

	2	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
		33-42, 167-170	Zmiana zakresu środków językowych

Oczekiwany średni poziom biegłości językowej (w skali *ESOKJ*), w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych, odpowiada:

- na poziomie podstawowym – poziomowi B1 (B1+ w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie rozszerzonym – poziomowi B2 (B2+ w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie dwujęzycznym – poziomowi B2+ (C1 w zakresie rozumienia wypowiedzi).

Zakres struktur gramatycznych jest podany poniżej.

POZIOM PODSTAWOWY	**POZIOM ROZSZERZONY**
CZASOWNIK	
1. Bezokolicznik i formy osobowe, np. *to sleep, sleeps.*	1. Bezokolicznik i formy osobowe, np. *to sleep, sleeps, to have slept.*
2. Czasowniki posiłkowe, np. *be, do, have*.	2. Czasowniki posiłkowe, np. *be, do, have*.
3. Czasowniki modalne i półmodalne: • can, np. *I can draw very well. You can go without me if you want. Can you help me with the luggage, please? I can't hear you.* • could, np. *I could read when I was six. I'm sorry but I couldn't help you yesterday. Could you sing this song for us, please?* • may, np. *May I sit here? My mother may still be at work. You may stay longer if you want.* • might, np. *They might be a little late. Don't touch it! You might break it.* • must; have to, np. *It must be cold outside. I must do this exercise for tomorrow. You mustn't smoke in here.* *We have to make the beds every morning. You didn't have to help them.*	3. Czasowniki modalne i półmodalne: • can, np. *I can draw very well. You can go without me if you want. Can you help me with the luggage, please? I can't hear you. Whoever you saw, it can't have been Ted.* • could, np. *I could read when I was six. I'm sorry but I couldn't help you yesterday. Could you sing this song for us, please? You could have taken a taxi from the airport.* • may, np. *May I sit here? My mother may still be at work. You may stay longer if you want. You may not have heard about this place but it's amazing.* • might, np. *They might be a little late. Don't touch it! You might break it. At 5 p.m. John might have been taking* a driving *test.* • must; have to, np. *It must be cold outside. I must do this exercise for tomorrow. You mustn't smoke in here. We have to make the beds every morning. You didn't have to help them. You must be kidding. He must have done it because there was nobody else there.*

• will, np. *I will study harder this year. Will you do something for me, please? I promise I won't do that again.* • shall, np. *Shall we go to the seaside this weekend? Shall I help you? What shall we do?* • would, np. *It would be a good idea. Would you like some tea? I wouldn't like to be in his place.* • should; ought to, np. *We should finish the project this week. I ought to be home by 10 p.m. You shouldn't play with matches.* • need; need to, np. *You needn't worry about it. You don't need to go there.* • used to, np. *We used to go to the seaside every weekend when I was a child.*	• will, np. *I will study harder this year. Will you do something for me, please? I promise I won't do that again.* • shall, np. *Shall we go to the seaside this weekend? Shall I help you? What shall we do?* • would, np. *It would be a good idea. Would you like some tea? I wouldn't like to be in his place* • should; ought to, np. *We should finish the project this week. I ought to be home by 10 p.m. You shouldn't play with matches. You ought to have washed the glasses before serving the drinks.* • need; need to, np. *You needn't worry about it. You don't need to go there. You needn't have come. I'm going to deal with it myself.* • used to, np. *We used to go to the seaside every weekend when I was a child.*
4. Konstrukcje czasownikowe: • going to, np. *It's going to rain. What are you going to do about it?* • be able to, np. *Will you be able to do it tomorrow?* • would like to, np. *What would you like to order?*	4. Konstrukcje czasownikowe: • going to, np. *It's going to rain. What are you going to do about it?* • be able to, np. *Will you be able to do it tomorrow? I regret not being able to help them.* • would like to, np. *What would you like to order?*
5. Czasowniki regularne i nieregularne, np. *listen-listened-listened; go-went-gone.*	5. Czasowniki regularne i nieregularne, np. *listen-listened-listened; go-went-gone.*
6. Imiesłów czynny i bierny, np. *writing, written.*	6. Imiesłów czynny i bierny, np. *writing, written.*
7. Czasowniki złożone (phrasal verbs), np. *What are you looking for? Turn the radio down, please. My friend came up with a great idea.*	7. Czasowniki złożone (phrasal verbs), np. *What are you looking for? Turn the radio down, please. My friend came up with a great idea. It took me an hour to figure out how to do the task. My boss looks down on everybody.*

8. Czasy gramatyczne: • Present Simple, np. *I am from Sweden. The shop is closed on Sundays. I do the shopping here every morning. Their plane lands at 7 p.m. The sun sets in the west. I have a new car. I will call you when the meeting starts.* • Present Continuous, np. *I'm writing an important email. We're staying in the Rocamar Hotel. I'm getting tired. My parents are leaving on holiday tomorrow. I'm having lunch at the moment. While you're getting ready, I'll look for an umbrella.* • Present Perfect, np. *We have just had dinner. I have been here since Monday. It's the first time I have tried a passion fruit. The show has already finished.* • Present Perfect Continuous, np. *We have been waiting here for ages! How long have you been living in this area? Have you been crying?* • Past Simple, np. *We were a little worried about you. I bought this car yesterday. When she was younger, she was really shy. We went for a walk and then we had dinner in a restaurant.* • Past Continuous, np. *Yesterday at 5 p.m. I was swimming in the ocean. When we arrived, most of the guests were dancing. I wasn't expecting you today! I was wondering if you could help me with this suitcase.* • Past Perfect, np. *The train had left before we reached the station. I felt I had been there before.*	8. Czasy gramatyczne: • Present Simple, np. *I am from Sweden. The shop is closed on Sundays. I do the shopping here every morning. Their plane lands at 7 p.m. The sun sets in the west. I have a new car. I will call you when the meeting starts.* • Present Continuous, np. *I'm writing an important email. We're staying in the Rocamar Hotel. I'm getting tired. My parents are leaving on holiday tomorrow. I'm having lunch at the moment. While you're getting ready, I'll look for an umbrella. Why are you always packing at the last moment?* • Present Perfect, np. *We have just had dinner. I have been here since Monday. It's the first time I have tried a passion fruit. The show has already finished. I will serve dinner as soon as you have set the table.* • Present Perfect Continuous, np. *We have been waiting here for ages! How long have you been living in this area? Have you been crying? I've been attending these classes every Tuesday since May.* • Past Simple, np. *We were a little worried about you. I bought this car yesterday. When she was younger, she was really shy. We went for a walk and then we had dinner in a restaurant.* • Past Continuous, np. *Yesterday at 5 p.m. I was swimming in the ocean. When we arrived, most of the guests were dancing. I wasn't expecting you today! I was wondering if you could help me with this suitcase.* • Past Perfect, np. *The train had left before we reached the station. I felt I had been there before. By 1492 Columbus had made many sea voyages. It was the first time the neighbours had seen my new flat.*

• Future Simple, np. *We will go on a trip next weekend. I hope it won't rain tomorrow. I will take the big blue suitcase. When will I see you again? Will you help me? We will get up when we want.*	• Past Perfect Continuous, np. *I couldn't believe they had been living here for so many years.* • Future Simple, np. *We will go on a trip next weekend. I hope it won't rain tomorrow. I will take the big blue suitcase. When will I see you again? Will you help me? We will get up when we want.* • Future Continuous, np. *I'll be working at five.* • Future Perfect, np. *I hope they will have arrived by the evening. By the time I retire, I hope I will have done many exciting things.*
RZECZOWNIK	
1. Nazwy rzeczy policzalnych, np. *a car, an answer* i niepoliczalnych, np. *money, flour.*	1. Nazwy rzeczy policzalnych, np. *a car, an answer* i niepoliczalnych, np. *money, flour.*
2. Liczba mnoga rzeczowników, np. *a skirt – skirts*, *a child – children, a wife – wives, a baby – babies, a box – boxes, a sheep – sheep, a foot – feet.*	2. Liczba mnoga rzeczowników, np. *a skirt – skirts, a child – children, a wife – wives, a baby – babies, a box – boxes, a sheep – sheep, a foot – feet, a passer-by – passers-by, an add-on – add-ons*.
3. Rzeczowniki występujące tylko w formie pojedynczej, np. *news, advice* lub mnogiej, *np. trousers, glasses*.	3. Rzeczowniki występujące tylko w formie pojedynczej, np. *news, advice* lub mnogiej, *np. trousers, glasses*.
4. Sposoby wyrażania posiadania i przynależności, np. *the daughter's wedding, the size of the room*.	4. Sposoby wyrażania posiadania i przynależności, np. *the daughter's wedding, the size of the room*.
5. Rodzaj, np. *an actor – an actress; a nephew – a niece*.	5. Rodzaj, np. *an actor – an actress; a nephew – a niece; a cow – a bull*.
6. Rzeczowniki złożone, np. *toothpaste, a mother-in-law, a dance school.*	6. Rzeczowniki złożone, np. *toothpaste, a mother-in-law, a dance school*.
PRZEDIMEK	
1. Przedimek nieokreślony, np. *a house / an umbrella, a yellow box, a bar of chocolate; I have a small garden.*	1. Przedimek nieokreślony, np. *a house / an umbrella, a yellow box, a bar of chocolate; I have a small garden.*
2. Przedimek określony, np. *the house of my dreams, the United States, the Himalayas, the table on the right, the most beautiful girl, play the guitar; I have a small garden. In the garden there are different flowers.*	2. Przedimek określony, np. *the house of my dreams, the United States, the Himalayas, the table on the right, the most beautiful girl, play the guitar; I have a small garden. In the garden there are different flowers.*

3. Przedimek zerowy, np. *lunch, furniture, Mount Everest; Dogs and cats are our favourite pets.*	3. Przedimek zerowy, np. *lunch, furniture, Mount Everest; Dogs and cats are our favourite pets.*
PRZYMIOTNIK	
1. Stopniowanie regularne i nieregularne, np. *tall – taller – the tallest, elegant – more elegant – the most elegant, good – better – the best, little – less – the least*.	1. Stopniowanie regularne i nieregularne, np. *tall – taller – the tallest, elegant – more elegant – the most elegant, good – better – the best, little – less – the least*.
2. Użycie przymiotników z *so* i *such* np. *She's so beautiful. They are such nice people.*	2. Użycie przymiotników z *so* i *such* np. *She's so beautiful. They are such nice people.*
3. Przymiotniki dzierżawcze, np. *my, your.*	3. Przymiotniki dzierżawcze, np. *my, your.*
4. Przymiotniki po czasownikach postrzegania, np. *It smells great.*	4. Przymiotniki po czasownikach postrzegania, np. *It smells great.*
	5. Przymiotniki używane w funkcji rzeczownika, np. *the rich.*
PRZYSŁÓWEK	
1. Stopniowanie regularne i nieregularne, np. *early – earlier – the earliest, much – more – the most.*	1. Stopniowanie regularne i nieregularne, np. *early – earlier – the earliest, much – more – the most.*
2. Użycie przysłówków: • o dwóch znaczeniowo różnych formach, np. *He works too hard. He hardly sleeps. We arrived too late. She has put on weight lately.* • *too,* np. *You're driving too fast.* • *enough,* np. *He's not old enough to go abroad alone.*	2. Użycie przysłówków: • o dwóch znaczeniowo różnych formach, np. *He works too hard. He hardly sleeps. We arrived too late. She has put on weight lately.* • *too,* np. *You're driving too fast.* • *enough,* np. *He's not old enough to go abroad alone.*
3. Miejsce przysłówka w zdaniu, np. *You are always hungry! She never does the shopping on Sunday. I have never seen the Himalayas. Do it very carefully. My father works very hard.*	3. Miejsce przysłówka w zdaniu, np. *You are always hungry! She never does the shopping on Sunday. I have never seen the Himalayas. Do it very carefully. My father works very hard. Little did he know what was going to happen.*
ZAIMEK	
1. Zaimki osobowe, np. *I, you.*	1. Zaimki osobowe, np. *I, you.*
2. Zaimki dzierżawcze, np. *mine, yours.*	2. Zaimki dzierżawcze, np. *mine, yours.*
3. Zaimki zwrotne i emfatyczne, np. *yourself, themselves.*	3. Zaimki zwrotne i emfatyczne, np. *yourself, themselves.*
4. Zaimki wskazujące, np. *this, these.*	4. Zaimki wskazujące, np. *this, these.*
5. Zaimki pytające, np. *what, how, why.*	5. Zaimki pytające, np. *what, how, why.*
6. Zaimek względne, np. *who, which, that.*	6. Zaimki względne, np. *who, which, that*.
7. Zaimki wzajemne, np. *each other, one another.*	7. Zaimki wzajemne, np. *each other, one another.*
8. Zaimki nieokreślone, np. • *some, any, no, every* i złożenia z nimi	8. Zaimki nieokreślone, np. • *some, any, no, every i złożenia* z nimi

• *none, either, neither* • *many, much, few, a few, little, a little* • *another, other, others, the other, the others* • *every, each* • *enough* • *both, all*	• *none, either, neither* • *many, much, few, a few, little, a little* • *another, other, others, the other, the others* • *every, each* • *enough* • *both, all* • *either – or, neither – nor.*
9. Zaimki bezosobowe: *you, one.*	9. Zaimki bezosobowe: *you, one*.
LICZEBNIK	
Liczebniki główne i porządkowe.	Liczebniki główne, porządkowe, ułamkowe i dziesiętne.
PRZYIMEK	
1. Przyimki z określeniami miejsca, czasu, kierunku, odległości, przyczyny, sposobu, np. *in London, at 7 p.m., on Sunday, in July, on Saturday evening, by bus, with a pen, look forward to hearing from sb.*	1. Przyimki z określeniami miejsca, czasu, kierunku, odległości, przyczyny, sposobu, np. *in London, at 7 p.m., on Sunday, in July, on Saturday evening, by bus, with a pen, look forward to hearing from sb.*
2. Przyimki po rzeczownikach, czasownikach i przymiotnikach, np. *interest in, famous for, think of.*	2. Przyimki po rzeczownikach, czasownikach i przymiotnikach, np. *interest in, famous for, think of, objection to, compatible with, refer to.*
SPÓJNIKI	
Spójniki, np. *and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, as soon as, because, although, however, so, in spite of, despite.*	Spójniki, np. *and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, as soon as, because, although, however, so, in spite of, despite, on condition that, yet, so as, even though, whereas, as if, as though, in case.*
SKŁADNIA	
1. Zdania oznajmujące: – twierdzące, np. *I'm seventeen years old. There's too little time. I have been here before. I'm going to learn Japanese.* – przeczące, np. *I don't know the answer to this question. I haven't seen you for ages. There is no food in the fridge. I can't do anything about it.*	1. Zdania oznajmujące: – twierdzące, np. *I'm seventeen years old. There's too little time. I have been here before. I'm going to learn Japanese.* – przeczące, np. *I don't know the answer to this question. I haven't seen you for ages. There is no food in the fridge. I can't do anything about it. Neither/ None of my friends can drive a car.*
2. Zdania pytające, np. *How old are you? Where are you going? Who is this cake for? How long does it take to get to the airport? When did the match start? Do you have to do any housework today? What is your room like? What happened? Who invited you to the party?*	2. Zdania pytające, np. *How old are you? Where are you going? Who is this cake for? How long does it take to get to the airport? When did the match start? Do you have to do any housework today? What is your room like? What happened?*

	Who invited you to the party? Who made you go there?
3. Zdania rozkazujące, np. *Put the kettle on. Don't tell me what to do. Let's go there together.*	3. Zdania rozkazujące, np. *Put the kettle on. Don't tell me what to do. Let's go there together.*
4. Zdania wykrzyknikowe, np. *How nice of you! What wonderful scenery!*	4. Zdania wykrzyknikowe, np. *How nice of you! What wonderful scenery!*
5. Zdania z podmiotem *it*, np. *It's half past two. It's getting cloudy. It's really great here.*	5. Zdania z podmiotem *it*, np. *It's half past two. It's getting cloudy. It's really great here, It's worth having a look inside the building. It's no use trying to convince him.*
6. Zdania z podmiotem *there*, np. *There are too many people in this room. There weren't any clouds in the sky when we left. There will be over a thousand people at the concert.*	6. Zdania z podmiotem *there*, np. *There are too many people in this room. There weren't any clouds in the sky when we left. There will be over a thousand people at the concert.*
7. Zdania z dwoma dopełnieniami, np. *My boyfriend brought me wonderful flowers.*	7. Zdania z dwoma dopełnieniami, np. *My boyfriend brought me wonderful flowers.*
8. Strona bierna, np. *It is made of wood. The building was destroyed by the storm. The parcel has just been delivered. The meal will be served in a moment. It must be finished today.*	8. Strona bierna, np. *It is made of wood. The building was destroyed by the storm. The parcel has just been delivered. The meal will be served in a moment. It must be finished today. His every step is being watched. He is/was believed to have robbed a bank. I was made to give a speech. The curtains must have been made of special fabric. She likes being admired. The meeting had to be cancelled.*
9. Pytania typu question tags, np. *He's English, isn't he? Give me the book, will you?* i dopowiedzenia, np. *So do I. Nor/Neither do I.*	9. Pytania typu question tags, np. *He's English, isn't he? Give me the book, will you?* i dopowiedzenia, np. *So do I. Nor/Neither do I.*
10. Pytania pośrednie, np. *Can you tell me what time it is? Could you tell me where I should turn? I don't know where everybody is.*	10. Pytania pośrednie, np. *Can you tell me what time it is? Could you tell me where I should turn? I don't know where everybody is.*
11. Mowa zależna, np. *My mum said she was tired. The teacher told me to answer the question. The neighbour asked me not to play music too loudly. A doctor wanted to know what was wrong. I wanted to know when the bus would come. I asked mum how many cakes she had bought for the party. The security guard accused me of shoplifting.*	11. Mowa zależna, np. *My mum said she was tired. The teacher told me to answer the question. The neighbour asked me not to play music too loudly. A doctor wanted to know what was wrong. I wanted to know when the bus would come. I asked mum how many cakes she had bought for the party. The security guard accused me of shoplifting. The policeman denied having*

	heard about the burglary. The man objected to having the meeting interrupted.
12. Zdania współrzędnie złożone, np. *I called my friend and asked him to help me. He came to the meeting but refused to accept our offer.*	12. Zdania współrzędnie złożone, np. *I called my friend and asked him to help me. He came to the meeting but refused to accept our offer.*
13. Zdania podrzędnie złożone: • podmiotowe, np. *What I know about it is confidential*. • orzecznikowe, np. *The problem is that we need help.* • dopełnieniowe, np. *He promised that he would come soon. He'd like everyone to enjoy the party.* • przydawkowe np. *The train that we wanted to take was delayed. My aunt, who has been helping our family for years, is a rich duchess*. • okolicznikowe: – celu, np. *I phoned him (in order) to tell him the news*. *The Government passed that law so (that) this new type of crime could be punished* – czasu, np. *Say your name when they ask you.* – miejsca, np. *They found themselves where they had never been before.* – porównawcze, np. *Sylvia's garden is not as/so big as Margaret's (is)*. *I respect him more than words can say. Jake has as much courage as his older brother (has)* – przyczyny, np. *I lent him the book because he asked me to. As it was quite late, we went straight home.* – przyzwolenia, np. *Although he was big and strong, he didn't want to fight.* – skutku, np. *I worked till late so I was tired*. – sposobu, np. *Do as I tell you*. – stopnia, np. *He was so engaged in his work that he didn't hear anyone*.	13. Zdania podrzędnie złożone: • podmiotowe, np. *What I know about it is confidential*. • orzecznikowe, np. *The problem is that we need help.* • dopełnieniowe, np. *He promised that he would come soon. He'd like everyone to enjoy the party. All I did was (to) send him an apology*. • przydawkowe, np. *The train that we wanted to take was delayed. My aunt, who has been helping our family for years, is a rich duchess*. • okolicznikowe: – celu, np. *I phoned him (in order) to tell him the news*. *The Government passed that law so (that) this new type of crime could be punished. I did it so as to save him time.* – czasu, np. *Say your name when they ask you*. – miejsca, np. *They found themselves where they had never been before.* – porównawcze, np. *Sylvia's garden is not as/so big as Margaret's (is). I respect him more than words can say. Jake has as much courage as his older brother (has). The older I get, the happier I am.* – przyczyny, np. *I lent him the book because he asked me to. As it was quite late, we went straight home.* – przyzwolenia, np. *Although he was big and strong, he didn't want to fight.* – skutku, np. *I worked till late so I was tired*. – sposobu, np. *Do as I tell you*. – stopnia, np. *He was so engaged in his work that he didn't hear anyone*.
14. Zdania warunkowe (typu 0, I, II), np. *If you enter the room, an alarm goes off. If it*	14. Zdania warunkowe (typu 0, I, II, III), np. *If you enter the room, an alarm goes off. If it*

rains tomorrow, we will stay at home. If he changed his ways, he'd have more friends.	*rains tomorrow, we will stay at home. If he changed his ways, he'd have more friends. If I had known about your victory, I would have called to congratulate you.*
15. Zdania wyrażające życzenie lub preferencje, np. • wish, np. *I wish you were here.* • had better, np. *You'd better (not) come tomorrow.*	15. Zdania wyrażające życzenie, preferencje lub przypuszczenie, np. • wish, np. *I wish you were here. I wish they would cancel the meeting. I wish we had left earlier.* • had better, np. *You'd better (not) come tomorrow.* • it's time, np. *It's (high) time he found a job.* • would rather, np. *I would rather (not) go there. They would rather you didn't smoke here.* • if only, np. *If only we could drive faster! If only I had listened to you.* • as if / as though, np. *She felt as if / as though all of her worries had gone.*
16. Konstrukcje bezokolicznikowe, np. *I promise to write every day. It's difficult for me to decide. I want you to do it. I'm glad to see you. I have many letters to write. I'd prefer to fly rather than travel by bus. Will you let me go there? Don't make me laugh.* oraz gerundialne, np. *I enjoy swimming and sunbathing. I couldn't help reading your message. I was excited about getting birthday presents. I prefer skiing to snowboarding. I couldn't remember writing the letter. I heard him singing. I'm not used to getting up so early.*	16. Konstrukcje bezokolicznikowe, np. *I promise to write every day. It's difficult for me to decide. I want you to do it. I'm glad to see you. I have many letters to write. I'd prefer to fly rather than travel by bus. Will you let me go there? Don't make me laugh. When am I supposed to return the books? It was surprising to hear his name mentioned. They were about to leave when I arrived. I saw him do a trick.* oraz gerundialne, np. *I enjoy swimming and sunbathing. I couldn't help reading your message. I was excited about getting birthday presents. I prefer skiing to snowboarding. I couldn't remember writing the letter. I heard him singing. I'm not used to getting up so early. There's no hope of their winning the match.*
17. Konstrukcja *have something done*, np. *He had his room painted yesterday.*	17. Konstrukcje: *have/get something done, have sb do sth, get sb to do sth.*, np. *He had his room painted yesterday. I must get it done tomorrow. I will have Mike cook dinner next time we meet.*

W tekstach na rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych mogą wystąpić środki gramatyczne spoza powyższej listy. Znajomość takich środków nie będzie jednak warunkowała poprawnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych.

POZIOM DWUJĘZYCZNY

Zakres środków językowych na poziomie dwujęzycznym odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, znajomości których można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadpodstawowej na poziomie B2+ (C1 w zakresie rozumienia wypowiedzi).

CZASOWNIK

1. Bezokolicznik (wszystkie formy) i formy osobowe.
2. Czasowniki posiłkowe *be, do, have.*
3. Czasowniki modalne i półmodalne (z bezokolicznikiem zwykłym, zwykłym ciągłym, perfektywnym i perfektywnym ciągłym):
   - *can*
   - *could*
   - *may*
   - *might*
   - *must, have to*
   - *will*
   - *shall*
   - *would*
   - *should*, *ought to*
   - *need, need to*
   - *dare*
   - *used to.*
4. Konstrukcje czasownikowe, np. *be going to, be able to, would like to.*
5. Czasowniki regularne i nieregularne.
6. Imiesłów czynny i bierny.
7. Czasowniki złożone (phrasal verbs).
8. Czasy gramatyczne:
   - *Present Simple*
   - *Present Continuous*
   - *Present Perfect*
   - *Present Perfect Continuous*
   - *Past Simple*
   - *Past Continuous*
   - *Past Perfect*
   - *Past Perfect Continuous*
   - *Future Simple*
   - *Future Continuous*
   - *Future Perfect*
   - *Future Perfect Continuous*
9. Tryb łączący, np. z czasownikami suggest, insist, recommend, demand.

10. Tryb przypuszczający: perfective/continuous/non-continuous aspect.

RZECZOWNIK

1. Nazwy rzeczy policzalnych i niepoliczalnych.
2. Liczba mnoga rzeczowników.
3. Rzeczowniki występujące tylko w formie pojedynczej lub mnogiej.
4. Sposoby wyrażania posiadania i przynależności.
5. Rodzaj.
6. Rzeczowniki złożone.

PRZEDIMEK

1. Przedimek nieokreślony.
2. Przedimek określony.
3. Przedimek zerowy.

PRZYMIOTNIK

1. Stopniowanie regularne i nieregularne używane do porównań w stopniu równym, niższym, wyższym i najwyższym oraz w konstrukcjach typu *the sooner, the better* i *I'm getting more and more impatient*.
2. Użycie przymiotników z *so* i *such*.
3. Przymiotniki dzierżawcze.
4. Przymiotniki po czasownikach postrzegania.
5. Miejsce przymiotników w zdaniu.
6. Kolejność przymiotników w grupie nominalnej.
7. Przymiotniki używane w funkcji rzeczownika, np. *the rich*.

PRZYSŁÓWEK

1. Stopniowanie regularne i nieregularne.
2. Przysłówki *too* i *enough*.
3. Przysłówki o dwóch znaczeniowo różniących się formach, np. *hard-hardly, late-lately.*
4. Miejsce przysłówków w zdaniu.

ZAIMEK

1. Zaimki osobowe.
2. Zaimki dzierżawcze.
3. Zaimki zwrotne i emfatyczne.
4. Zaimki wskazujące.
5. Zaimki pytające.
6. Zaimki względne.
7. Zaimki wzajemne.
8. Zaimki nieokreślone, np.
   - *some, any, no, every* i złożenia z nimi
   - *none, either, neither*
   - *many, much, few, a few, little, a little*
   - *another, other, others, the other, the others*
   - *every, each*
   - *enough*

- *both, all*
- *either – or, neither – nor.*

9. Zaimki bezosobowe: *you, one.*

LICZEBNIK

1. Liczebniki główne.
2. Liczebniki porządkowe.
3. Liczebniki ułamkowe i dziesiętne.

PRZYIMEK

1. Przyimki z określeniami miejsca, czasu, kierunku, odległości, przyczyny, sposobu.
2. Przyimki po rzeczownikach, czasownikach i przymiotnikach.

SPÓJNIK

Spójniki, np. *and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, as soon as, because, although, however, so, in spite of, despite, yet, on condition that, supposing, providing/provided that, so as, even though, whereas, as if, as though, in case.*

SKŁADNIA

1. Zdania oznajmujące (twierdzące i przeczące) oraz pytające (pytania ogólne, szczegółowe, przeczące).
2. Zdania rozkazujące.
3. Zdania wykrzyknikowe.
4. Zdania z podmiotem *it,* np.
   - dla określania czasu, pogody, temperatury i odległości
   - w tzw. cleft sentences
   - w zdaniach w stronie biernej
   - w konstrukcji z *for/of* + dopełnienie + bezokolicznik
   - z *-ing*, np. *it's worth…, it's no use…*
   - w konstrukcji z bezokolicznikiem.
5. Zdania z podmiotem *there*, w tym zdania typu *There's no point in..., There's no denying/ telling...*
6. Zdania z dwoma dopełnieniami.
7. Zdania w stronie biernej, w tym:
   - z czasownikami *see, hear, make* i *help*
   - zdania typu *He is/was known to be dishonest. He is/was known to have been a spy.*
   - passive infinitive, np. *There are a lot of problems to be discussed.*
   - konstrukcje przyimkowe, np. *This house hasn't been lived in for a long time*.
   - konstrukcje imiesłowowe, np. *I heard my name mentioned. She likes being praised.*
   - konstrukcje z *get.*
8. Pytania typu question tags oraz dopowiedzenia z inwersją typu: *So do I, Nor/Neither do I.*
9. Pytania pośrednie.
10. Mowa zależna (twierdzenia, pytania i rozkazy, równoważniki zdań, krótkie odpowiedzi, question tags), w tym zdania z różnymi czasownikami wprowadzającymi, np. *deny, accuse, suggest*.
11. Zdania współrzędnie złożone.

12. Zdania podrzędnie złożone:
    - podmiotowe, np. *What I know about him is confidential.*
    - orzecznikowe, np. *The problem is that we need help.*
    - dopełnieniowe, np. *He promised that he would come soon. He'd like everyone to enjoy the party. All I did was (to) send him an apology*.
    - przydawkowe ograniczające i opisujące z zaimkiem względnym lub bez (defining/non-defining clauses), np. *The train that we wanted to take was delayed. My aunt, who has been helping our family for years, is a rich duchess. He came late, which surprised all of us.*
    - okolicznikowe:
      - celu, np. *I did it so as to save him time. The Government passed that law in order that/ so [that] this kind of antisocial behaviour could be punished.*
      - czasu, np. *Say your name when they ask you.*
      - miejsca, np. *They found themselves where they had never been before.*
      - porównawcze, np. *Sylvia's garden isn't so big as Margaret's [is]. I respect him more than words can say*. *Jake has as much courage as his older brother [has]. He speaks to me as if/though I were a child. She speaks several languages as do her parents.*
      - przyczyny, np. *I lent him the book because he asked me to. As it was quite late, we went straight home.*
      - przyzwolenia, np. *Although he was big and strong, he didn't want to fight.*
      - skutku, np. *I worked till late so I was tired.*
      - sposobu, np. *Do as I tell you*.
      - stopnia, np. *He was so engaged in his work that he didn't hear anyone.*
13. Zdania warunkowe typu 0, I, II, III oraz mieszane.
14. Zdania wyrażające życzenie, preferencje lub przypuszczenie np. z wyrażeniami *I wish, I'd rather, I'd sooner, I'd prefer, you'd better, suppose/supposing, if only, as if / as though, it's (high/about) time.*
15. Konstrukcje bezokolicznikowe, imiesłowowe i gerundialne:
    - czasownik + bezokolicznik (w tym np. *to be to, to be supposed to*)
    - czasownik + rzeczownik odsłowny (gerund)
    - czasownik + dopełnienie + bezokolicznik
    - czasownik + dopełnienie + bezokolicznik bez *to*
    - czasownik + dopełnienie + imiesłów czynny
    - czasownik + dopełnienie + imiesłów bierny
    - konstrukcje z bezokolicznikiem typu *He was the first to come. I'm glad to see you.*
16. Konstrukcja *have something done, get sth done, have sb do sth, get sb to do sth.*
17. Inwersja stylistyczna i inne formy emfatyczne, w tym:
    - po wyrażeniach przeczących i ograniczających, np. *seldom, rarely, hardly, never, only,* w zdaniach typu *Rarely do I see so much enthusiasm in her eyes.*
    - po przysłówkowych okolicznikach miejsca, np. *Here comes the bride.*
    - cleft sentences, np. *It was John who told me that. What I like about him is his smile.*

	3	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
		12, 152	Część ustna egzaminu

Zakres środków leksykalno-gramatycznych na egzaminie bez określania poziomu jest oceniany w odniesieniu do poziomu B1 (w skali *ESOKJ*).
Zakres środków leksykalno-gramatycznych na egzaminie na poziomie dwujęzycznym jest oceniany w odniesieniu do poziomu B2+ (w skali *ESOKJ*).

	4	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
		15-31, 119-125, 154-166	Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego Część pisemna (poziom podstawowy, rozszerzony i dwujęzyczny)

W **części pisemnej** egzaminu na poziomie podstawowym i rozszerzonym umiejętność rozumienia ze słuchu sprawdzana jest za pomocą

wyłącznie zadań zamkniętych, np.:
- wybór wielokrotny
- dobieranie
- prawda/fałsz;

LUB
zadań zamkniętych, np.:
- wybór wielokrotny
- dobieranie ORAZ

zadań otwartych, np.:
- zdania/tekst z lukami
- odpowiedzi na pytania.

Liczba zadań: 15 zadań (3–4 wiązki, w tym możliwa 1 wiązka z zadaniami otwartymi).

Długość wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym: 80-130 wyrazów. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
Długość wypowiedzi pisemnej w arkuszu dla osób niesłyszących na poziomie podstawowym: 50-100 wyrazów. Jeżeli wypowiedź zawiera 40 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.

Przy ocenie **zakresu środków językowych** w wypowiedzi pisemnej **na poziomie podstawowym**

pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe;

pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie najprostsze środki językowe.

Przy ocenie **zakresu środków językowych** w wypowiedzi pisemnej **na poziomie rozszerzonym**

pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe;

pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przy ocenie **zakresu środków językowych** w wypowiedzi pisemnej **na poziomie dwujęzycznym**

pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe;

pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

5	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
	43-75, 87-105, 126-132, 171-196	Poziom trudności zadań

Ze względu na określony w wymaganiach egzaminacyjnych średni oczekiwany poziom biegłości językowej – poziom trudności leksykalnej i/lub gramatycznej zostałby obniżony w przypadku:

Poziom podstawowy
tekstu 5. do zadania 1. str. 56.
zadania 9. str. 75.

Poziom rozszerzony
zadania 3. str. 92-93.
zadania 6. str. 98-99.
zadania 8. str. 104-105.

Poziom podstawowy (egzamin dla absolwentów niesłyszących)
zadania 1.2. str. 126-127.
tekstu do zadania 4. str. 130-131.

Poziom dwujęzyczny
zadania 6. str. 194-196.

6	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
	43-75	Zgodność z wymaganiami egzaminacyjnymi

Poniższe zadania anuluje się, ponieważ ich tematyka wykracza poza zakres tematyczny ujęty w wymaganiach egzaminacyjnych:

Poziom podstawowy
tekst 3 do zadań 2.4.-2.6. str. 57-58.

	7	*Nr strony/stron w* Informatorze	*Zakres zmiany*
		80-86	Ocena wypowiedzi pisemnej w kryterium zakresu środków językowych

Na poziomie podstawowym ze względu na oczekiwany średni poziom biegłości językowej (w skali *ESOKJ*), w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych – B1, ulega zmianie liczba punktów przyznanych w kryterium zakresu środków językowych w:

zadaniu 17. przykładowa oceniona wypowiedź 2, str. 85. – 1 punkt – ograniczony zakres środków językowych; zdający używa słownictwa oraz struktur gramatycznych o wysokim stopniu pospolitości. W wypowiedzi występują pojedyncze precyzyjne sformułowania, np. *I'm very sad, I cannot go to London, when I find my ID card.*